

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 44551
Nom: Procés penal garantista: noves tendències
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 3
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2217 - Màster Universitari en Dret, Empresa i Justícia	Facultat de Dret	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2217 - Màster Universitari en Dret, Empresa i Justícia	Procés penal garantista: noves tendències	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

MARTINEZ GARCIA ELENA

DE LUIS GARCIA ELENA

RESUM

La present assignatura es dirigeix a formar al/l'estudiant en les noves tendències que apunta el procés penal en un entorn global, on el crim no coneix les fronteres, especialment, gràcies a la tecnologia i a les noves formes de comerç electrònic; però es tracta d'un espai on la persecució del delictes troba constants cortapisas a l'hora de dirigir una recerca i on aconseguir la col·laboració entre països siga per a obtenir proves, detenir a una persona o protegir a una víctima s'erigeix en un important espai sord de col·laboració.

Aquest element transfronterer posa en qüestió la sobirania dels Estats, no sempre amb voluntat de col·laborar en aquest tipus d'intromissions o, fins i tot, disposats a cooperar, però amb resultats poc satisfactoris dau el diferent nivell de constitucionalitat i de legalitat ordinària que un mateix acte o dret reben en diferents països.

El repte d'aquest mòdul és apuntar-nos als flancs més febles en aquest àmbit del procés i investigar i reflexionar sobre l'incipient grau de cohesió europea en el moment en el qual ens trobem, quan l'eix principal de la democràcia gira entorn a les garanties processals penals. Molts dels interrogants que es plantegen no tenen una solució unívoca i a tal fi respon les següents pautes i línies de reflexió.

pautes i línies de reflexió.

CONEXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Preferiblement, coneixements jurídics derivats d'haver cursat una llicenciatura, grau o estudis en Dret o Ciències Jurídiques, d'acord amb el precísat en el programa del Màster.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D'APRENTATGE

2217 - Màster Universitari en Dret, Empresa i Justícia

Analitzar els problemes jurídics que planteja la societat empresarial des d'una perspectiva interdisciplinària que permeta integrar i relacionar els coneixements adquirits -substantius i especialitzats- doctrinals, legislatius i jurisprudencials.

Aprofundir i valorar la interrelació i interdependència dels diferents sectors de l'ordenament jurídic, tant des d'una perspectiva nacional com internacional, amb el propòsit de garantir el valor de la seguretat jurídica.

Capacitat d'implementació pràctica dels coneixements apresos en els debats i discussions, així com ser capaços de dirigir-los i identificar i analitzar les conclusions més rellevants.

Capacitat per a afrontar els reptes i dificultats que una societat globalitzada i, per tant, un mercat global, plantegen, per a poder identificar i aplicar solucions que minimitzen els seus efectes i conseqüències.

Conèixer les noves tendències i els problemes que d'elles deriven de l'aplicació del projecte de consolidació d'una justícia europea, analitzant la situació des de les diverses branques del dret.

Identificar, analitzar i interpretar els problemes jurídics complexos d'acord amb criteris jurídics i deontològics, amb el degut respecte a valors democràtics i a principis fonamentals, sense que tinga cabuda la discriminació per raó de sexe, creença o lloc de procedència.

Identificar i valorar el paper dels mecanismes ADR (Alternative, Dispute & Resolution, que engloba figures com ara la mediació, l'arbitratge o la negociació), en la resolució dels conflictes en societats modernes i complexes.

Identificar i valorar els problemes jurídics d'interés en una societat globalitzada en l'àmbit de l'activitat empresarial que requereixen d'un aprofundiment en la investigació jurídica per a ser afrontats de forma plural.

Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Saber aplicar els coneixements adquirits durant el curs, a través de la resolució de problemes puntuals i multidisciplinaris des de l'òptica de l'activitat comercial nacional i internacional i la seguretat jurídica.

Utilitzar els coneixements avançats adquirits aplicables a la realitat empresarial de forma solvent, tant de forma individual com en equip, des d'una perspectiva pluridisciplinari.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Unitat 1: Introducció al procés penal garantista

- 1.1. Binomi seguretat-drets individuals.
- 1.2. L'alarma i el dret penal de l'enemic.
- 1.3. La resposta del dret penal i del procés penal.

2. Unitat 2: Principis i garanties en un món globalitzat.

- 2.1. Finalitat i importància de les garanties processals.
- 2.2. Espais sords a la Justícia.
- 2.3. Els tipus de criminalitat penal transnacional: Dificultats que ofereix la seua recerca

3. Unitat 3: La prova

- 3.1. Actes de Recerca i Actes de Prova.
- 3.2. La teoria dels fruits de l'arbre enverinat: anàlisi des d'una perspectiva comparada.
- 3.3. La teoria de la desconexió d'antijuridicitat: Dret anglosaxó i Common Law.

4. Unitat 4: Tutela preventiva. Noves tendències transnacionals. La irrupció de la tecnologia.

- 4.1. La tutela preventiva.
- 4.2. Tecnologia i intel·ligència artificial

5. Unitat 5: La Víctima en el procés penal. Nova era.

- 5.1. La victimologia i la justícia restaurativa.
- 5.2. La víctima col·lectiva: Tutela i satisfacció en els processos col·lectius.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	30,00
Total hores	30,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	0,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	0,00

METODOLOGIA DOCENT

Creació de fòrums de debat a través d'Aula Virtual o Moodle Preparació i lectura de documents i uns altres materials Tutories virtuals

AVALUACIÓ

1. Avaluació contínua de cada estudiant, basada en l'assistència regular i participació activa en els fòrums de debat, tutories individuals i grupals, etc., grau d'implicació en el procés d'ensenyament-aprenentatge i en les habilitats i actituds mostrades durant el desenvolupament de les activitats en línia. 55.0%
2. Avaluació de les exposicions que han de realitzar cadascun dels estudiants en les sessions virtuals. 45.0%
3. Respecte de la utilització d'eines d'intel·ligència artificial s'estarà al que es disposa en la Guia d'actuació per a l'ús responsable de la intel·ligència artificial (IA) en les activitats docents i d'avaluació a la Universitat de València. En tot cas, el/la docent podrà autoritzar o restringir la seua utilització per a les diferents activitats d'avaluació contínua, sempre que es faça constar en les instruccions d'esta activitat. En els supòsits en què s'autoritze el seu ús, l'estudiantat haurà de presentar una Declaració d'Ús Responsable, conforme al model establert en la citada Guia de la Universitat de València.
4. En aplicació del que es disposa en l'article 6 del Reglament d'Avaluació de la Universitat de València, no seran recuperables en segona convocatòria aquelles activitats d'avaluació contínua que, per la seua pròpia naturalesa, no siguen susceptibles de ser avaluades mitjançant la realització d'una prova final, teòrica o pràctica, d'adquisició dels resultats d'aprenentatge. El caràcter recuperable o no recuperable de cada activitat d'avaluació contínua serà especificat per el/la docent responsable ateses les característiques i naturalesa de la activitat.

BIBLIOGRAFIA

AAVV, Los nuevos medios de investigación en el proceso penal. Especial referencia a la tecnovigilancia, Cuadernos de Derecho judicial, 2007; ARANGUENA FANEGO, C. (coord.), Cooperación judicial civil y penal. El nuevo escenario de Lisboa, Granada, Comares, 2011; ARMENTA DEU, T., Prueba ilícita (Estudio Comparado), Madrid, Marcial Pons, 2011; BARONA VILAR, S., Algoritmización del Derecho y de la Justicia, Valencia, Tirant, 2020; BARONA VILAR, S., El proceso penal desde la historia, Valencia, Tirant, 2017; BARONA VILAR, S., Justicia penal. Globalización y digitalización, Thomson Reuters, Santiago de Chile, 2018; BARONA VILAR, S., Mediación penal. Fundamento, fines y régimen jurídico, Valencia, Tirant, 2011; BARONA VILAR, S., Seguridad, Celeridad y Justicia, Tirant lo Blanch, 2004; DE LUIS GARCÍA, E., "Tutela de los intereses colectivos y difusos en el proceso penal", Indret. Revista para el Análisis del Derecho, núm. 4, 2018; JORDÁN, M. J., Responsabilidad y corresponsabilidad del estado por falta de diligencia debida en materia climática: Responsabilidad individual, corresponsabilidad con las empresas, prueba y cuestiones procesales, Barcelona, Atelier, 2026; MARTÍNEZ GARCÍA, ELENA, Juzgar en el Siglo XXI, Tirant lo Blanch 2024; GRACIA MARTIN, L., "Derecho penal del enemigo", Revista electrónica de Ciencia penal y criminología, 2005, n. 07-02; MARTÍNEZ GARCÍA, E., Actos de investigación e ilicitud probatoria, Tirant lo Blanch, 2009; MARTINEZ GARCIA, E., La construcción de Europa a través de la cooperación judicial en materia de protección de víctimas de violencia de género, Valencia, Tirant, 2018.; MARTINEZ GARCIA, E., Litigación climática y vulnerabilidad de las futuras generaciones, Barcelona, Atelier, 2026; MARTÍNEZ GARCÍA, E., "La diligencia debida de los estados y el papel de la jurisdicción en materia medioambiental en el marco europeo de justicia global. A la luz de la STJUE de 22 de diciembre de 2022, la STEDH de 9 de abril de 2024 y Reglamento (UE) 2023/955 para el Fondo Social por el Clima, de 10 de mayo 2023", Revista General de Derecho Europeo 63 (2024); PLANCHADELL GARGALLO, A., La prueba prohibida: evolución jurisprudencial, Cizur Menor, Aranzadi, 2014; SILVA SÁNCHEZ, J., La expansión del derecho penal, 2ª Edición Civitas, 2001.